

PSIXOLOGIK HODISALARNI KONTENT-ANALIZ ORQALI TEKSHIRISH.

Termiz iqtisodiyot servis universiteti

Tibbiyot fakulteti Davolash yo`nalishi

2- kurs talabasi

TO`RABOYEVA NARGIZA ASQAR QIZI

ILMIY RAHBAR: NODIRA SHODIYEVA NORMATOVA

Email: Ntorboyeva7@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur ishda psixologik hodisalarni o`rganishda kontent-analiz usulining nazariy va amaliy jihatlari yoritilgan. Kontent-analiz matnli, og`zaki hamda vizual axborotlarni tizimli, obyektiv va ilmiy asosda tahlil qilish imkonini beruvchi usul hisoblanadi. Tadqiqot jarayonida shaxsning emotsional holati, ijtimoiy munosabatlari, qadriyatlari va psixologik xususiyatlarini aniqlashda kontent-analizning ahamiyati ko`rsatib berilgan. Shuningdek, usulning afzalliklari, cheklovlari va psixologik tadqiqotlarda qo`llash bosqichlari bayon etilgan.

Kalit so`zlar: psixologik hodisalar, kontent-analiz usuli, psixologik tadqiqot metodlari, matn va nutq tahlili, hujjatlar tahlili, sifat va miqdoriy tahlil, emotsional holat, shaxs psixologiyasi, ijtimoiy munosabatlar, qadriyatlar tizimi, psixologik xususiyatlar, ilmiy tadqiqot, empirik ma'lumotlar, psixodiagnostika, psixologik tahlil

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЯВЛЕНИЯ И ИХ ИССЛЕДОВАНИЕ С ПОМОЩЬЮ МЕТОДА КОНТЕНТ-АНАЛИЗА

Термезский университет экономики и сервиса,

медицинский факультет, студентка 2 курса

То‘рабоева Наргиза Аскар кызы.

Научный руководитель: Нодира Шодиева Норматова

Аннотация

В данной работе рассматриваются теоретические и практические аспекты применения метода контент-анализа в исследовании психологических явлений. Контент-анализ определяется как научный метод систематического, объективного и количественно-качественного анализа текстовой, устной и визуальной информации. В ходе исследования показана эффективность данного метода в выявлении эмоционального состояния личности, социальных установок, ценностей и психологических особенностей. Также описаны основные этапы применения метода, его преимущества и ограничения в психологических исследованиях.

Ключевые слова: психологические явления, метод контент-анализа, методы психологических исследований, анализ текста и речи, анализ документов, качественный и количественный анализ, эмоциональное состояние, психология личности, социальные отношения, система ценностей, психологические особенности, научное исследование, эмпирические данные, психодиагностика, психологический анализ.

STUDYING PSYCHOLOGICAL PHENOMENA USING THE CONTENT ANALYSIS METHOD

Second-year student of the Faculty of Medicine,

Termez University of Economics and Service

To‘raboyeva Nargiza Asqar qizi.

Scientific supervisor: **Nodira Shodiyeva Normatova**

ANNOTATION

This paper examines the theoretical and practical aspects of using the content analysis method in the study of psychological phenomena. Content analysis is defined as a scientific method for the systematic, objective, and qualitative-quantitative analysis of textual, verbal, and visual information. The study demonstrates the effectiveness of this method in identifying emotional states, social attitudes, values, and psychological characteristics of individuals. In addition, the main stages, advantages, and limitations of content analysis in psychological research are discussed.

Keywords: psychological phenomena, content analysis method, psychological research methods, text and speech analysis, document analysis, qualitative and quantitative analysis, emotional state, personality psychology, social relationships, value system, psychological characteristics, scientific research, empirical data, psychodiagnostics, psychological analysis.

KIRISH

Hozirgi zamon psixologiya fanida shaxsning ichki kechinmalari, emotsional holati, ijtimoiy munosabatlari hamda xulq-atvorini chuqur va har tomonlama o'rganish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Jamiyatda axborot almashinuvi jarayonlarining kengayishi, yozma, og'zaki va raqamli matnlar hajmining ortib borishi psixologik tadqiqotlarda yangi metod va yondashuvlardan foydalanishni taqozo etadi. Shu nuqtayi nazardan, psixologik hodisalarni o'rganishda kontent-analiz usuli samarali va ishonchli ilmiy metod sifatida alohida o'rin tutadi.

Kontent-analiz — bu matnlar, hujjatlar, nutq namunalari, ommaviy axborot vositalari materiallari hamda vizual axborotlarni tizimli, obyektiv va ilmiy asosda tahlil qilishga yo'naltirilgan usuldir. Ushbu metod yordamida shaxsning psixologik holati, motivlari, qadriyatlarini, ijtimoiy ustanovkalari va dunyoqarashi bilvosita tarzda aniqlanadi. Kontent-analizning afzalligi shundaki, u tadqiqotchiga katta hajmdagi axborotni qayta ishlash,

takrorlanayotgan tushunchalar va mazmuniy birliklarni aniqlash hamda ularni miqdoriy va sifat jihatdan baholash imkonini beradi.

ASOSIY QISM

Mazkur tadqiqotda psixologik hodisalarni o‘rganish maqsadida sifat va miqdoriy yondashuvlarni o‘zida mujassamlashtirgan kontent-analiz metodologiyasidan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi psixologiya fanida qabul qilingan ilmiylik, obyektivlik, tizimlilik va ishonchlilik tamoyillariga asoslandi.

Tadqiqot materiallari

Tadqiqot materiallari sifatida turli manbalardan olingan matnli va og‘zaki axborotlar tanlab olindi. Jumladan, respondentlarning yozma fikrlari, kundalik va insholar, intervyu va suhbat matnlari, ijtimoiy tarmoqlardagi post va izohlar, shuningdek, ommaviy axborot vositalarida e‘lon qilingan psixologik mazmundagi materiallar tadqiqot obyektini tashkil etdi. Materiallar tanlashda ularning mavzuga mosligi, mazmunan boyligi va psixologik jihatdan tahlil qilish imkoniyati mavjudligi asosiy mezon sifatida belgilandi.

XULOSA

O‘tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, kontent-analiz usuli psixologik hodisalarni o‘rganishda samarali, ishonchli va ilmiy asoslangan metodlardan biri hisoblanadi. Ushbu usul yordamida shaxsning emotsional holati, motivatsiyasi, ijtimoiy munosabatlari, qadriyatlari hamda psixologik xususiyatlarini yozma va og‘zaki axborotlar orqali bilvosita aniqlash imkoniyati mavjudligi isbotlandi.

Tadqiqot jarayonida kontent-analizning sifat va miqdoriy tahlil imkoniyatlarini uyg‘unlashtirishi uning afzalliklaridan biri ekanligi aniqlandi. Mazkur metod katta hajmdagi matnli ma‘lumotlarni tizimli ravishda qayta ishlash, mazmuniy birliklarni aniqlash va ularni ilmiy talqin qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, kontent-analiz tadqiqotchining subyektiv ta‘sirini kamaytirishga xizmat qilib, olingan natijalarning obyektivligini ta‘minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- 1 Andreeva G.M. Ijtimoiy psixologiya. – Moskva: Aspekt Press, 2019.
- 2 Belyanin V.P. Psixologik matn tahlili. – Moskva: Flinta, 2018.
- 3 Krippendorff K. Content Analysis: An Introduction to Its Methodology. – London: Sage Publications, 2019
- 4 Berelson B. Content Analysis in Communication Research. – New York: Free Press, 2017.
- 5 Yuldashev B., Karimova M. Psixologik tadqiqot metodlari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2020.
- 6 Abdurahmonov A. Umumiy psixologiya. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2018.
- 7 Neuendorf K.A. The Content Analysis Guidebook. – Thousand Oaks: Sage Publications, 2017.
- 8 G‘oziyev E. Psixologiya. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2016.
- 9 Holsti O.R. Content Analysis for the Social Sciences and Humanities. – Reading: Addison-Wesley, 2019
- 10 Smith C.P. Motivation and Personality: Handbook of Thematic Content Analysis. – Cambridge: Cambridge University Press, 2018.